

Monsonís creu que tornarà a ser president de la Generalitat

/ Arxiu

Don Enrique o la força del destí

Enrique Monsonís va ser durant tres anys president del Consell pre-autonòmic valencià. D'aquesta experiència va eixir amb una imatge política contradictòriament anticatalanista. Aquest passat condiciona el seu present i el seu futur com a líder reformista.

Si el Duque de Rivas, en *Don Alvaro*, nos da a conocer la fuerza del destino. Yo niego que el destino perpetuo de los políticos de Castellón, en el ámbito regional, sea el de llegar a vicepresidentes», escrivia, amb una puntuació erràtica i una sintaxi torturada, don Enrique Monsonís, a *Castellón Diario*, el 18 d'octubre de 1984. El qui va ser segon president del Consell

V. MARTI

pre-autonòmic del País Valencià per UCD, hi afegia: «No hay que conformarse, hay que aspirar a más...». Més, en aquest context, només pot significar la presidència. Un castellanenc al Palau de la Generalitat de València que, segons se'n dedueix, sols pot ser el mateix Monsonís, descartat Felipe Guardiola, natural de la capital de la Plana, però perpetu vicepresident, com a màxim.

És una vella idea, o pot-

ser obsessió, del porfidiós polític: «Tengo la impresión de volver a ser presidente del Consell en el futuro», declarava a *Noticias al Día* el novembre del 82, en ple període de transició de la seua etapa presidencial a la de Joan Lerma. *Mc Arthur* de la política valenciana el va motejar en titulars el desaparegut diari.

Ens adonarem que es tracta d'un bon símil si recordem que aquestes mani-

festacions van ser fetes un mes després del memorable cataclisme electoral d'UCD. Ahora, aquestes paraules indiquen que don Enrique confia en ell mateix, i que li va agradar d'allò més el pas per la més alta magistratura del País Valencià. Dues condicions tal volta necessàries, però no suficients, per a poder tornar-hi.

Un passat dubtós i blau.

La força del destí de don Enrique Monsonís probablement l'arrossega a tornar a ser Molt Honorable: el futur és molt sofert. El present del professional de la política que és Monsonís no sembla, no obstant això, massa fatiguer. L'actual president provincial del Partit Reformista Democràtic de Castelló té bastants dificultats per mantenir-s'hi. La primera i més determinant prové, ves per on, del seu passat com a cap de l'executiu valencià.

La història el presenta, si no com a instigador directe de la histèria anticatalanista, sí com a còmplice gens distanciat de tanta barbàrie. O, si altra cosa no, com un decidit partidari del *deixar fer*, *deixar passar* als seus companys d'UCD més bèsties pel que fa al tèrbol afer. Amb aquest passaport tacat, serà difícil fer carrera en un partit liderat per un polític català i catalanista.

Això, també ho sap el senyor Monsonís, que, preguntat per EL TEMPS sobre la seua imatge pública, més prompte anticatalanista, la va negar redonament: «Jo no sóc ni d'uns ni d'altres. He defensat els interessos valencians el millor que he pogut, i estimo que amb èxit. No hi ha ni un sol acte anticatalanista que se'm pugui atribuir.» El 28 de setembre de 1980,

en resposta a la sessió del Parlament Català en què s'expressaren una sèrie de protestes per les agressions anticatalanistes contra la unitat de l'idioma, Monsonís va fer públic el següent comunicat: «Quiero recordar a los diputados catalanes senores Benet, Gutiérrez y Vicens que su jurisdicción termina en la orilla izquierda del río Cenia, y que las decisiones sobre el valenciano son competencia del pueblo y del gobierno valenciano.»

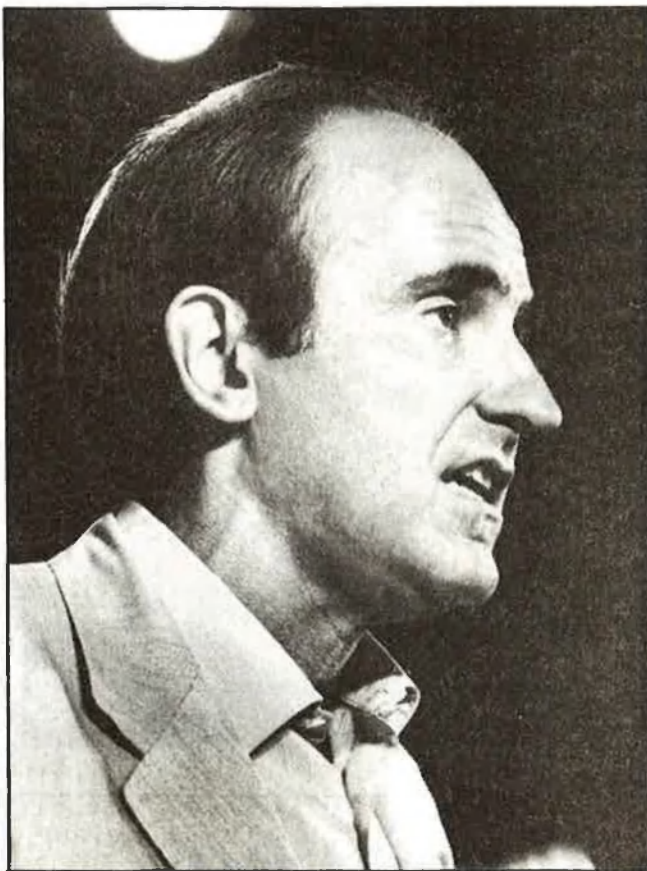
Prèviament, el 7 de maig, el senyor Monsonís s'havia negat a assistir a la presa de possessió del president de la Generalitat de Catalunya. Pocs dies després, el president valencià va rebre la Coordinadora d'Entitats Culturals del Regne de València, organitzadora, una setmana abans, de la manifestació més violenta que hem conegut a València, en el transcurs de la qual va ser cremat, entre d'altres incidents hostils, un ninot que portava un cartell amb el nom de Jordi Pujol. En la reunió amb la plana major de l'anticatalanisme, Monsonís va parlar de la possibilitat de crear una Acadèmia de la Llengua Valenciana, projecte que encara propugna ara.

La Cabanes, i Roca que no va

Demanat si, com a president, no hauria pogut deturar la campanya d'agitació i propaganda contra la llengua que portava a cap la desballestada consellera d'Educació, senyoreta Cabanes, Monsonís ens especifica: «Jo no tenia majoria, només el vot de qualitat. ¿Què va fer la Cabanes, a banda d'anar amunt i avall? Va tractar de nomenar uns professors, i el decret mai no va ser publicat. Les regles ortogràfi-

ques de l'Acadèmia, tampoc. I això que la consellera tenia el suport total de la UCD de València, que era qui l'havia designada per al càrrec, i no jo. Diga'm vostè si Sant Er-

pes que el vot de qualitat del president havia decidit la composició de l'esmentada Comissió Mixta, la qual cosa significava que els secessionistes hi eren majoria. I el president

Roca no va, per ara, a Castelló

/Arxiu

nest o Sant Anselm haurien pogut fer més del que vaig fer jo. Curiosament, a més, ningú no diu que vaig ser jo qui va destituir Vicente Ramos de la Comissió Mixta que havia d'aplicar el Decret de Bilingüisme. ¿Quin anticatalanista dec ser, que vaig llicenciar l'anticatalanista més gran de tota la regió?»

A l'octubre del 81, Cebrià Ciscar, aleshores només conseller de Cultura, denunciava des de les planes de *Mediterráneo*: «Monsonís está directamente implicado en la política educativa de la consellera Cabanes.» I exhibia com a argument de

Monsonís acabava l'any 81 definint així la desguitarrada consellera: «Desamparados Cabanes es una mujer ejemplar, de profundas convicciones.»

Amb aquests antecedents, resulta ben comprensible que Miquel Roca no s'haja acostat per Castelló, per ara. Ha vingut a València, acaba d'anar a Alacant, i a Castelló, senyor Monsonís, ¿quan hi anirà? «Quan ho crega oportú. Jo considero que el senyor Roca pensa, amb raó, que hi ha províncies que necessiten la seua presència amb més urgència. A Castelló el partit està format. Nosal-

tres tindrem un bon resultat electoral, i, això, ell ho sap. Ara, jo no necessite ser confirmat en un partit liberal, perquè tinc 31 anys de liberalisme militant a les espatlles. En un partit liberal com és el PRD, Monsonís n'és el prototipus. La vinguda del senyor Roca ens vindrà molt bé, serà potenciadora de la nostra incidència electoral, i estic segur que passarà per Castelló abans de les eleccions, però Monsonís no necessita passar cap revàlida.»

A *Castellón Diario* del 15 d'octubre de 1984 es pot llegir un columna sota el títol *Roca Junyent*, que diu així: «La venida de Miguel Roca a Castellón se está retrasando, pero Enrique Monsonís, líder provincial del Partido Reformista, dice que no se pone nervioso. Me cuenta Monsonís que Roca vendrá después del debate parlamentario sobre política general que se tiene que celebrar en el Congreso de los Diputados. Que Roca está preparando cuidadosamente su intervención en tal debate y que hasta entonces no quiere distraer su atención en cuestiones domésticas.»

Ni aterra Roca a Castelló ni s'incorpora Monsonís al Consell Federal sorgit del I Congrés del PRD, que tingué lloc a Madrid a final del novembre passat. I no serà perquè no ho haja demanat, fins i tot amenaçant la ciutat de Castelló de passar «de capital de província, a cabeza de comarca». Amb aquest encapçalament, publicava un article a *Castellón Diario*, un mes abans del Congrés, i hi deia, una mica exageradament: «Castellón está muy cerca de ser simple cabeza de comarca, si sus políticos no están regularmente en

las ejecutivas nacionales de los partidos.»

A pesar d'una argumentació tan exorbitant, Monsonís va aplegar a Madrid i no va trobar el seu nom en la llista única que circulava per al Federal. Naturalment, es va indignar. I va escometre

«tat on es va constituir l'organització del PRD», assegura Monsonís. A la primera d'octubre del 84, tingué lloc a Morella el Congrés provincial dels reformistes castellonencs. Monsonís tenia pressa perquè ningú no li llevàs el títol d'home de Roca a

cia Valenciana naix més aviat com una associació d'afectats per la diligència maniobrera de Monsonís que no per raons polítiques sòlides. Hi podem trobar des d'alcaldes independents perfectament intercanviables amb els de don Enrique fins a nacionalis-

«Ara —continua—, joestic segur que cap d'aquests senyors no tindrà cap dificultat per a ser militant del PRD-Castelló, sempre que, evidentment, no exigeixen condicions estúpides, com ara que dimitesca jo, o el secretari provincial senyor

«En un partit liberal com és el PRD, Monsonís n'és el prototipus»

contra la delegació de València, que hi anava sense celebrar el seu congrés provincial prèviament, denunciant-la com a no democràtica. L'escàs ressò que van rebre les seues queixes va motivar que Monsonís abandonàs el Congrés precipitadament, encés com un llucet. Un altre greuge comparatiu: el cap de la representació de València, Ernest Sena, coordinador regional, sí que va ser-hi inclòs.

Oblidat per Roca, amb poc suport per part de Garrigues —líder del PDL, l'anterior partit de Monsonís, ara dissolt dins del PRD, i vell conegut des dels temps en què l'ex-president del Consell vivia a Alemanya— per aconseguir una plaça en la candidatura a l'òrgan de direcció estatal, no acaben ací els maldecaps d'Enrique Monsonís.

El contenciós amb Democràcia Valenciana

«Castelló va ser la primera província de tot l'es-

Castelló, i es va limitar a canviar els carnets de la seua gent: adés PDL, ara PRD.

La clientela de don Enrique procedia de les restes del naufragi d'UCD, i hi incloïa 9 alcaldes i 56 regidors. Aquesta realitat, i el profund convenciment que té Monsonís que la seua imatge és bona entre l'electorat de la circumscripció de Castelló («Si vosté té un partit que a nivell nacional obté un 1%, i vosté trau el 6% de la seua demarcació, vosté és una figura política»), són els poders que maneja per atrinxerar-se en el seu domini.

La fundació a correu de la fundació del PRD provincial ha provocat que certs sectors que, *a priori*, pareixien més idonis per a conformar l'operació Roca a Castelló, n'hagen quedat desplaçats. De fet, el club d'opinió Democrà-

tes valencians tan moderats com vulgueu, passant per algun conspicu exmilitant d'UCD amb un currículum cívic, certament, més presentable i digne que el de Monsonís.

Ja siga per les petites diferències que tendeixen a magnificar el conflicte; ja siga pel despit que inevitablement comporta haver perdut una correguda, el contenciós entre els dos col·lectius s'ha endenyat. A hores d'ara no se sap si és cert, o no, que alguns membres de DV han demanat l'entrada individual al PRD. Mentre Francesc Artola, portaveu oficial de DV, insisteix que sí que ho ha fet, Enrique Monsonís nega tal eventualitat de la forma més contundent: «El senyor Artola menteix. Si vertaderament fan la petició d'integració, jo votaré a favor, però serà el comitè executiu qui decidirà.»

Navarro.» Artola, però, no es cansa de proclamar que tant Monsonís com Navarro no són les persones escaients per a donar una imatge centrada del reformisme a Castelló. I es queixa que tant València com Madrid passen de prendre mesures contra don Enrique.

Una doble ingenuïtat: imposar condicions i esperar que les solucions vindran de dalt. Com diu Monsonís: «L'entrada per a ser membre del partit a Castelló passa per Castelló, i no per cap altra banda.» Estan condemnats a entendre's. I serà des de dins que podran acabar d'ajustar-se els comptes mútuament. L'altra solució pot ser seguir les passes de Vicent Franch, membre de DV de Castelló, i afiliat al PRD de València. Cal anar fent via.

Abril Martorell i Monsonís: un tàndem compenetrat

/Carles Francesc